

ਰਾਜਾ ਪੋਰਸ

RAJA POROS

(A National Tragedy)

ਲੇਖਕ
ਹਰਚਰਨ ਸਿੰਘ, ਬੀ. ਏ.

.....and had the people been united and led by such a capable commander as Poros.....the star of Alexander's good fortune would have culminated with his passage of the Indus.———McCrindle.

ਪੰਜਾਬੀ ਪਿਆਰੇ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ

All rights reserved

ੲੲ.ੲੲੲ

ੲੲੲ

24560

First Edition
1938

ਮੁੱਲ—ਚੌਦਾਂ ਆਨੇ

Published by the Author

ਹੇ ਭਾਰਤ—ਮਾਤਾ !

ਮੇਰੀ ਜੀਵਨ ਆਸ਼ਾ ਹੈ, ਕਿ ਆਪਣੇ ਨਿੱਕੇ ਨਿੱਕੇ
ਜੋਸ਼-ਭਰੇ ਹੱਥਾਂ ਨਾਲ ਤੇਰੀਆਂ ਜ਼ਿੰਜੀਰਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਨਾ
ਕੋਈ ਕੜੀ ਤੋੜ ਸਕਾਂ ! ਮਾਤਾ, ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਨਾ ਕਦੇ
ਸੰਗਾਰੀਂ ਤੇ ਨਾ ਗਹਿਣੇ ਪਾਈਂ, ਕੇਵਲ ਦੇਸ਼ ਨਾਲ
ਪਿਆਰ ਕਰਨਾ ਸਖਾ ਦਈਂ !

ਭੂਮਿਕਾ

ਸਿਕੰਦਰ ਆਜ਼ਮ ਦਾ ਹਿੰਦ ਤੇ ਹੱਲਾ, ਕੁਲੰਬਸ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਅਮਰੀਕਨ ਸਫਰ ਵਾਂਗ, ਪੱਛਮੀ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਇਕ ਨਵਾਂ ਸੁਨੇਹਾ ਸੀ। ਭਾਵੇਂ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਬਾਰੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਮਨ-ਘੜਤ ਕਹਾਣੀਆਂ ਪ੍ਰਚੱਲਤ ਸਨ, ਪਰ ਸਿਕੰਦਰ ਦੇ ਆਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬਾਹਰਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੇ ਅੰਦਰਲੇ ਭੇਤਾਂ ਦਾ ਕੁਝ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। Herodotus ਤੇ Ktesias ਦੀਆਂ ਲਿਖਤਾਂ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਏਨਾ ਜ਼ਰੂਰ ਪਤਾ ਲਗ ਚੁਕਾ ਸੀ, ਕਿ ਭਾਰਤ-ਵਰਸ਼ ਇਕ ਧਨਾਡ ਦੇਸ਼, ਧਰਤੀ ਦੇ ਇਕ ਸਿਰੇ ਤੇ ਵਾਕਿਆ ਹੈ।

ਪੱਛਮੀ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰਾਂ ਨੇ ਸਿਕੰਦਰ ਦੇ ਹੱਲੇ ਬਾਰੇ ਬੜਾ ਖੋਲ੍ਹ ਕੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਬੜੀ ਹੈਰਾਨੀ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਕਿ ਕਿਸੇ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਨੇ ਇਸ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਤਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ।

ਸਿਕੰਦਰ ਨਾਲ ਹਿੰਦ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸਿਆਣੇ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰ ਆਏ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨਾ ਕੇਵਲ ਸਿਕੰਦਰ ਦੇ ਹੱਲੇ ਬਾਰੇ ਲਿਖਿਆ, ਸਗੋਂ ਉਸ ਵੇਲੇ ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਵੀ ਚਾਨਣਾ ਪਾਇਆ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਰਦੇਸੀ ਲਿਖਾਰੀਆਂ ਤੇ ਸਫ਼ੀਰਾਂ ਦੀਆਂ ਲਿਖਤਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ਾਇਦ ਸਾਡਾ ਇਤਿਹਾਸ ਅਧੂਰਾ ਹੀ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ।

ਸਿਕੰਦਰ ਦੇ ਆਉਣ ਸਮੇਂ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਛੋਟੀਆਂ ਛੋਟੀਆਂ ਰਿਆਸਤਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਹੋਇਆ

TO READ THE ENTIRE BOOK PLEASE CONTACT US:

whatsapp: +92-3160770117

email: worldcentreforpunjabi@gmail.com

World Centre for Punjabi, Lahore, Pakistan.